

FRAZEMI V ČLANKIH PISANIH ČASOPISOV O KORONAVIRUSU

Raziskovalna naloga

Avtorici

Elizabeta Ivanc, 2. b
Maruša Komar, 2. a

Mentorica

Mateja Gomboc, profesorica slovenščine na Škofijski klasični gimnaziji

Somentor

dr. David Puc, profesor slovenščine na Škofijski klasični gimnaziji

Področje: Slovenščina

Škofijska klasična gimnazija

Ljubljana Šentvid, april 2021

KAZALO

ZAHVALA	3
0 UVOD	4
1 NAMEN IN CILJ RAZISKAVE	5
2 RAZISKOVALNE METODE IN OBLIKE DELA	5
3 HIPOTEZE	6
4 TEORETIČNI DEL	7
4.1 FRAZEM	7
4.1.1 POIMENOVANJE OSNOVNE ENOTE FRAZELOGIJE	7
4.1.2 OSNOVNE LASTNOSTI FRAZEMA	7
4.2 PUBLICISTIČNO BESEDILO	9
4.2.1 POIMENOVANJE VRSTE BESEDILA	9
4.2.2 ZNAČILNOSTI VRSTE BESEDILA – PUBLICISTIČNO BESEDILO	9
4.2.3 JEZIKOVNE ZNAČILNOSTI PUBLICISTIČNIH BESEDIL	9
4.3 KORONAVIRUS	10
4.3.1 KORONAVIRUSNA BOLEZEN	10
4.3.2 AKTUALNOST KORONAVIRUSA	10
4.3.3 KORONAVIRUS V SLOVENSKEM JEZIKU	10
5 EMPIRIČNI DEL	12
5.1 PREDSTAVITEV ZBIRKE NASLOVOV S FRAZEMI IZ ČASOPISOV DELO IN SLOVENSKE NOVICE	12
5.2 FRAZEMI	12
5.2.1 ZASTOPANOST FRAZEMOV V ČASOPISNIH NASLOVIH IN ČLANKIH 12	
5.2.2 SESTAVINE	20
5.2.3 POZITIVNO ALI NEGATIVNO NARAVNANI FRAZEMI	23
6 (NE)POTRDITEV HIPOTEZ IN UGOTOVITVE	24
7 ZAKLJUČEK	26
8 POVZETEK	27
9 LITERATURA	28
10 DIGITALNI VIRI	28
11 PRILOGE	29
11.1 PRILOGA 1 – ZBIRKA NASLOVOV IN ČLANKOV S FRAZEMI IZ ČASOPISA DELO	29
11.2 PRILOGA 2 – ZBIRKA NASLOVOV IN ČLANKOV S FRAZEMI IZ ČASOPISA SLOVENSKE NOVICE	32

ZAHVALA

Lepo se zahvaljujema svoji mentorici profesorici Mateji Gomboc, ki naju je spodbujala in usmerjala na pravo pot ter raziskovalno nalogo lektorirala.

Hvala tudi profesorju dr. Davidu Pucu za pomoč, nasvete in somentorstvo.

Zahvaljujema se tudi svojim staršem za podporo in spodbudo.

Elizabeta Ivanc in Maruša Komat

0 UVOD

V zadnjem letu dni smo v časopisih in spletnih novicah prebirali naslove, kako smo *smrti zrlji v oči*, hkrati pa čakali, kdaj bo *zasvetila luč na koncu tunela*. Koronavirus nam je *prekrižal načrte*. Frazemi v naslovih so bili vedno izrazitejši, mediji pa so z njimi želeli pritegniti k branju.

Raziskovali sva frazeme v naslovih in člankih v dnevnikih publicističnih besedilih. Osredotočili sva se na časopisa Delo in Slovenske novice. Časopisa sva izbrali, ker zajemata različna kroga bralcev, hkrati pa ju izdaja skupna časopisna hiša. Zanimala naju je pogostost frazemov in njihova pozitivna oziroma negativna naravnost.

Raziskovalna naloga je sestavljena iz dveh delov. V teoretičnem delu sva razložili pojme: kaj so frazem, publicistično besedilo in koronavirus. V empiričnem delu sva frazeme preučevali v posameznih člankih. Nastala je zbirka frazemov iz naslovov in člankov omenjenih dveh časopisov v obdobju predvidenega drugega vala oziroma od začetka septembra do konca decembra 2020.

V zbirki je 96 frazemov iz Slovenskih novic in 58 frazemov iz Dela. Skupaj jih je 154. Vsak frazem sva razložili s pomočjo Slovarja slovenskih frazemov, Slovarja slovenskega knjižnega jezika in spletne strani frazemi.com. Preučili sva zgradbo frazemov glede na del telesa, barvo ali žival, ki jo vsebuje frazem. Kot zanimivost lahko izpostavimo, da se je v kar nekaj frazemih pojavila črna barva. To povezujeva s časom, v katerem so bili frazemi uporabljeni.

1 NAMEN IN CILJ RAZISKAVE

Namen raziskave je ugotoviti, kako pogosta je uporaba frazemov v naslovih časopisov Delo in Slovenske novice. Vnaprej sva domnevali, da bo zaradi posebnosti časa, kot je pandemija koronavirusne bolezni, spodbudila v avtorjih člankov inovativnost in ustvarjalnost, zato tudi večje poseganje po frazemih.

Zanimalo naju je, kakšni so uporabljeni frazemi, v katerih primerih so uporabljeni, pa tudi vprašanje, ali smo Slovenci naravnani bolj pozitivno ali negativno. Cilj raziskave je ugotoviti, ali frazemi naredijo novico privlačnejšo in zanimivejšo ter v katerem časovnem intervalu so najpogostejši.

Poskušali sva potrditi oziroma ovreči hipoteze. Opredelili sva se zgolj na publicistična besedila, ki se nanašajo na koronavirus. Posebej pozorni sva bili na naslove, natančno sva pa prebrali tudi članke, saj sva veliko frazemov našli tudi znotraj besedil. Po vnaprej določenih kriterijih sva raziskovali frazeme in njihov pomen ter značilnosti.

2 RAZISKOVALNE METODE IN OBLIKE DELA

Raziskovalna naloga je:

a) teoretična

- priprava gradiva – zbirka naslovov in člankov, ki vključujejo frazeme, v časopisih Delo in Slovenske novice, v obdobju september 2020–december 2020
- preučitev osnovne enote frazeologije *frazem*, vrste besedila *publicistično besedilo* ter aktualne teme in bolezni *koronavirus*
- pridobivanje gradiva – prek spletnega portala PressReader

b) eksperimentalna

- iskanje podatkov in razlaga frazemov v Slovarju slovenskega knjižnega jezika, Slovarju slovenskih frazemov in na spletni strani frazemi.com
- urejanje podatkov
- preverjanje s trditvami v hipotezah, potrditev oz. izpodbijanje

3 HIPOTEZE

1. Frazemi in članki, ki se navezujejo na koronavirus, so pogostejši, ko je število okužb v naraščanju.
2. Frazemi v naslovih so pogostejši v tabloidih (Slovenske novice) kot v resnejših publicističnih člankih (Delo).
3. S frazemi v naslovu poskušajo mediji narediti novico udarnejšo.
4. S frazemi v naslovih skušajo mediji narediti novico privlačnejšo za branje.
5. Največ razlag za frazeme bova našli v Slovarju slovenskih frazemov.
6. Največ frazemov bo vsebovalo sestavino z delom telesa.
7. Največ frazemov s sestavino barve bo vsebovalo črno barvo.
8. Več frazemov je pozitivno naravnanih kot negativno.
9. Isti frazemi so uporabljeni v obeh časopisih.

4 TEORETIČNI DEL

V teoretičnem delu bova razložili pojme: frazem, publicistično besedilo in koronavirus.

4.1 FRAZEM

4.1.1 POIMENOVANJE OSNOVNE ENOTE FRAZELOGIJE

V slovenski strokovni literaturi ne najdemo enotne terminologije za osnovno enoto frazeologije: pojavljajo se različni termini, in sicer *frazem*, *frazeologem*, *frazeološka enota*, *idiom*, *stalna besedna zveza*.

Premik k enotnejšemu poimenovanju pomeni prispevek Erike Kržišnik (1994: 9–13), ki uvaja strokovno poimenovanje *frazem*. Tudi midve sva v nalogi zato uporabljali ta termin.

4.1.2 OSNOVNE LASTNOSTI FRAZEMA

Glavne lastnosti frazema so:

- večbesednost,
- stalnost,
- idiomatičnost.

Večbesednost je lastnost, ki pomeni, da frazem vsebuje vsaj dve besedi, npr. *zabiti žebelj v krsto*. Frazem ni nikoli ena beseda razen v drugačnem, običajno nasprotnem pomenu: pandemija kot *performans*.

Stalnost je lastnost, ki označuje frazem kot obliko, ki se pojavlja v točno določeni kombinaciji besed (možne so variante); tako je frazem *vrag je odnesel šalo* in ne npr. *kača je odnesla šalo*.

Vsaka stalna besedna zveza ni frazem (npr. *kamniti most*, *osnovna šola*).

Idiomatičnost je pomenska lastnost frazema, ki označuje »nerazumevanje« frazeološkega pomena iz pomena sestavin. To pomeni, da frazema ne razumemo kot vsote pomenov sestavin. Strokovni izraz, ki označuje to lastnost, je frazeološki pomen. To lahko ponazorimo s frazemom *luč na koncu tunela*.

Besedna zveza *luč na koncu tunela* v dobesednem pomenu pomeni *da je svetloba na koncu predora/tunela*. Frazeološki pomen besedne zveze *luč na koncu tunela* pa je *upanje na rešitev iz neugodnega težkega položaja*.

Glede na obliko frazeme delimo na stavčne in nestavčne. Nestavčne frazeme poimenujemo rekla (Zdravstveni dom je *hudo načel zob časa*.), stavčne pa rečenice ali pregovori (*Kar je Janezek nauči, to Janez zna*.).

4.2 PUBLICISTIČNO BESEDILO

4.2.1 POIMENOVANJE VRSTE BESEDILA

Publicistično besedilo je značilno sredstvo javnega obveščanja ali medijev. Avtorji so običajno novinarji. Namenjena so širokemu spektru bralcev ali poslušalcev, zato so po slogu zelo raznovrstna. Osrednji namen publicističnih besedil je posredovanje informacij. Lahko so objektivna ali subjektivna.

4.2.2 ZNAČILNOSTI VRSTE BESEDILA – PUBLICISTIČNO BESEDILO

Pojavljajo se v govornjeni in zapisani obliki. Govorjena besedila so značilna za televizijo in radio, zapisana pa za časopise, revije, splet in teletekst. Značilna publicistična besedila so novica, poročilo, komentar, ocena, intervju, anketa in reportaža. Večina je obogatena s slikovnim gradivom. To so razne fotografije, ilustracije, karikature, grafi, razpredelnice in posnetki.

4.2.3 JEZIKOVNE ZNAČILNOSTI PUBLICISTIČNIH BESEDIL

Jezik publicističnih besedil je zelo raznovrsten. Naslovi besedil so udarni, zanimivi in privlačni, da pritegnejo bralca. Velikokrat vsebujejo frazeme, ki besedilo naredijo živahnejše in udarnejše, hkrati pa raba frazemov v publicističnem besedilu pomeni odmik od objektivnosti.

Novice in poročila so pripovedovalna besedila, ki prikazujejo dogodke po časovnem zaporedju. Najpogostejši glagolski čas je preteklik.

4.3 KORONAVIRUS

4.3.1 KORONAVIRUSNA BOLEZEN

Koronavirusna bolezen spada med hitro prenosljive virusne bolezni, ki jih povzroča virus SARS-CoV-2. Njeni simptomi so povišana telesna temperatura, kašelj, izguba okusa in vonja, bolečine v grlu in žrelu, težko dihanje, prebavne težave in bolečine v mišicah.

4.3.2 AKTUALNOST KORONAVIRUSA

Koronavirus se je pojavil v letu 2019 na Kitajskem, predvsem pa je zaznamoval leto 2020. Razširil se je po vsem svetu, ampak je bil virus neraziskan in je v ljudeh vzbudil velik strah. V državah so začeli sprejemati ukrepe za zaježitev nadaljnjega širjenja virusa. Koronavirus je tedaj postal zelo aktualna tema v medijih in vedno več je bilo člankov na to temo. V prvem valu so bile številke okuženih pri nas relativno nizke, a v drugem valu so se povzpele čez 2000. Temu primerno je tudi število člankov, ki govorijo o epidemiji koronavirusa, zelo veliko.

4.3.3 KORONAVIRUS V SLOVENSKEM JEZIKU

Ta virus je nov, zato so se je pojavilo vprašanje o tem, kako se zapisuje ime virusa. Slovnico pravilna zapisa sta oba: korona virus in koronavirus. V najini raziskovalni nalogi uporabljava zapis s pisanjem skupaj: koronavirus.

Kljub novosti lahko najdemo zapis besede v slovarju:

koróna SSKJ2

[koróna]

samostalnik ženskega spola

ô

Iztočnica

Izgovor

Besedna vrsta

Tonemski naglas

Oblike

	Samostalnik		
	Ednina	Dvojina	Množina
Imenovalnik	korona	koroni	korone
Rodilnik	korone	koron	koron
Dajalnik	koroni	koronama	koronam
Tožilnik	korono	koroni	korone
Mestnik	pri koroni	pri koronah	pri koronah

Orodnik s korono s koronama s koronami

1. koronavirus, zlasti zelo nalezljiv SARS-CoV-2, ali bolezen, za katero je značilno vnetje zgornjih dihal, v težji obliki pljuč, ki jo ta virus povzroča

Pomeni

Korona ne pozna milosti: virus je vzel življenje športnima novinarjema.

Virozo sem prebolela že dva tedna pred epidemijo **korone**.

Nismo prva država s **korono** in lahko marsikaj preprečimo s preventivnimi ukrepi.

1.1 kot pridevnik

ki je v zvezi s tem virusom ali z gospodarskimi, družbenimi, zdravstvenimi posledicami epidemije bolezni, ki jo povzroča ta virus koronski

Objavljam video nemškega pulmologa o upravičenosti **korona** panike.

Negativni učinki **korona** krize na gospodarstvo utegnejo imeti hujše posledice, kot so bile v času prejšnje krize 2009.

Korona samopomoč: kako doma narediti zaščitno masko?

korónavírus SSKJ2

[korónavírus]

samostalnik moškega spola

ô-î

Iztočnica

Izgovor

Besedna vrsta

Tonemski naglas

Oblike

	Samostalnik Ednina	Dvojina	Množina
Imenovalnik	koronavirus	koronavirusa	koronavirusi
Rodilnik	koronavirusa	koronavirusov	koronavirusov
Dajalnik	koronavirusu	koronavirusoma	koronavirusom
Tožilnik	koronavirus	koronavirusa	koronaviruse
Mestnik	pri koronavirusu	pri koronavirusih	pri koronavirusih
Orodnik	s koronavirusom	s koronavirusoma	s koronavirusi

novi koronavirus

zelo nalezljiv koronavirus SARS-CoV-2, ki povzroča bolezen, za katero je značilno vnetje zgornjih dihal, v težji obliki pljuč SARS-CoV-2

Stalne zveze

Število okuženih z **novim koronavirusom** še naprej raste.

Država bo v boju za zavezitev epidemije **novega koronavirusa** odredila konec vse nenujne proizvodnje in dejavnosti, je sporočil premier.

V kitajskem mestu Vuhan je stoletnik okreval po okužbi z **novim koronavirusom**.

5 EMPIRIČNI DEL

5.1 PREDSTAVITEV ZBIRKE NASLOVOV S FRAZEMI IZ ČASOPISOV DELO IN SLOVENSKE NOVICE

Za namen raziskovalne naloge sva pripravili zbirko naslovov in člankov s frazemi iz časopisov Delo in Slovenske novice.

Časopis Delo ima zaradi svoje tradicije širši krog bralcev. Zaradi svoje zgodovinske naravnosti so članki objektivni (razen komentarjev in reportaž). V njem najdemo bolj preverjene novice.

Časopis Slovenske novice je tabloid, v njem so manj preverjane novice. Bere ga širša javnost, zato je tudi jezik preprostejši. Zaradi naravnosti časopisa sva predvidevali, da bo frazemov v tem časopisu več kot v Delu.

V obeh časopisih sva zbirali naslove, ki so vsebovali frazeme. V Slovenskih novicah so bili frazemi v naslovih izrazito manj pogosti, zato sva jih iskali tudi v besedilu, kjer pa jih je bilo kot v člankih v Delu. Zato domnevava, da je frazemov v naslovih manj in s tem jezik preprostejši, da je lahko naslov jasen in nedvoumen več ljudem.

V člankih Slovenskih novic, ki so poročali o številu okužb, so bila nanizana zgolj gola dejstva brez komentarjev. Več frazemov se je pojavljalo v člankih, ki so omenjali znane osebnosti in njihov odnos do koronavirusa.

V PRILOGI 1 in 2 sta zbirki naslovov in člankov s frazemi iz časopisov Delo in Slovenske novice.

5.2 FRAZEMI

5.2.1 ZASTOPANOST FRAZEMOV V ČASOPISNIH NASLOVIH IN ČLANKIH

Zbrane frazeme sva razložili s pomočjo Slovarja slovenskega knjižnega jezika, Slovarja slovenskih frazemov in spletne strani frazemi.com. Ugotovili sva, da so avtorji člankov s frazemi želeli narediti naslov ali pa besedilo bolj udarno.

RAZLAGA FRAZEMOV IZ ČASOPISA DELO

FRAZEM	RAZLAGA	OD KOD JE RAZLAGA?
<i>Prelisičiti nekoga</i>	Zvito, prebrisano priti mimo, skozi.	SSKJ
<i>Postaviti ob rob</i>	Postaviti, biti komu enakovreden, primerljiv; pokazati, da si komu enakovreden.	Frazeološki slovar
<i>Kazati zobe</i>	Upreti se komu, uveljaviti svojo voljo.	SSF
<i>(S)krajšati spanec (2 x)</i>	Zelo vznemirjati, obremenjevati koga.	Frazeološki slovar
<i>Čakati/Stati križem rok</i>	Lenariti, ne delati.	SSF
<i>Korenček in palica</i>	Nagrajevanje in kaznovanje.	Frazeološki slovar
<i>Dobiti nekaj čez noč</i>	Naenkrat, nepričakovano.	SSF
<i>Podleči bolezni</i>	Umreti.	SSKJ
<i>Ne priti do živega</i>	Ne onemogočiti, ne uničiti česa.	SSF
<i>Na robu preživetja</i>	Biti zelo obupan, potrt.	SSF
<i>Ozko grlo</i>	Kar otežuje, zavira kaj.	SSF
<i>Toniti v rdeče številke</i>	Toniti v izgube.	SSF
<i>Načeti srebrnino</i>	Načeti zaloge.	SSKJ
<i>Skakati v zelje</i>	Vtikati se v zadeve, kjer ima kdo že svoje načrte, namene.	SSF
<i>Trkati na vrata</i>	Skušati doseči kaj pri kom, čem.	SSF
<i>Zakrpati luknje</i>	Iskati (kratkoročne) rešitve v kritičnem (finančnem) položaju.	Frazeološki slovar
<i>Obiti svet</i>	liti čez ves svet.	SSKJ
<i>V lastne žepe</i>	Obogateti / dobiti denar nepravično.	SSF
<i>Zlata jama</i>	Kar prinaša zelo velik dobiček.	SSF
<i>Priti na ušesa</i>	Izvedeti.	SSF
<i>Kloniti pod pritiski</i>	Obupati nad pritiski.	SSF
<i>Kdor prej pride, prej melje.</i>	Kdor je hiter, si pridobi prednost pred drugimi.	Frazeološki slovar

<i>Kloniti pod čim</i>	Obupati, umreti.	SSF
<i>Biti na robu</i>	Biti v veliki nevarnosti za obstoj.	SSF
<i>Kot žarek upanja</i>	Malo upanja.	SSKJ
<i>Biti v žalostnem plesu z</i>	Prisiljeno sodelovati z negativnim.	SSKJ
<i>Bolj ali manj</i>	Do neke mere – izraža nedoločeno, srednje veliko stopnjo.	Frazeološki slovar
<i>Zlesti pod kožo</i>	Zelo ganiti, prikupiti se, dotakniti se notranjosti.	SSF
<i>Biti na pragu</i>	Biti tik pred dosego česa.	SSF
<i>Krojiti nekaj</i>	Nekaj določiti, vplivati na nekaj.	SSKJ
<i>Leteti z neba</i>	Nepričakovano, iznenada; pojaviti se, nastati sam od sebe, biti brez počela ali utemeljitve.	Frazeološki slovar
<i>Biti v senci nečesa</i>	Biti neopažen, nepomemben zaradi koga, česa.	SSF
<i>Plačati visoko cen</i>	Veliko žrtvovati [za kaj]/trpeti posledice česa.	SSF
<i>Vrag je odnesel šalo</i>	Šale je konec; položaj je resen, težak.	SSF
<i>Ledena doba</i>	Zastoj, nazadovanje.	SSF
<i>Kazati zobe</i>	Upreti se komu; uveljaviti svojo voljo / zagosti komu.	SSF
<i>Biti bitko s čim</i>	Biti v sporu s čim, imeti nevšečnosti s čim.	SSF
<i>Stisniti zobe</i>	Obvladati se, potrpeti.	SSF
<i>Objubljena dežela</i>	Dežela, kjer je izobilje.	SSF
<i>Zlati časi</i>	Čas, ko so okoliščine posebno ugodne.	Frazeološki slovar
<i>Strel v koleno</i>	Samemu sebi škodovati.	Frazeološki slovar
<i>Trojanski konj</i>	Kdor/kar na zvijačen način prodre v kaj, da to od znotraj oslabi, uniči oz. da prevzame nadzor nad tem.	Frazeološki slovar
<i>Imeti streho nad glavo</i>	Imeti dom.	SSKJ
<i>Črni petek</i>	Zelo nesrečen, neuspešen dan; zelo velika nesreča, neuspeh.	SSF
<i>Korak nazaj z roba prepada.</i>	Malo od groznega dejanja.	SSKJ
<i>Biti na pragu česa</i>	Biti tik pred dosego česa.	SSF

<i>Dober glas</i>	Med ljudmi znano, ustaljeno pozitivno mnenje o kom.	SSF
<i>Jokati kot dež</i>	Zelo jokati.	SSF
<i>Kukavičja jajca</i>	Problem, stvar, s katero kdo zvijačno obremeni drugega.	SSKJ
<i>Biti ključ do česa</i>	Način rešitve določenega problema.	SSKJ
<i>Hoditi po robu</i>	Upirati se splošno veljavnim normam, pravilom; početi kaj zelo tvegane.	Frazeološki slovar
<i>Neslana šala</i>	Nelepa/neokusna šala.	SSF
<i>Dati/Dobiti zeleno luč</i>	Nekaj je omogočeno.	
<i>Streljati v hrbet</i>	Zahrbtno izdati koga.	SSF
<i>Udariti kot strela z jasnega</i>	Priti popolnoma nepričakovano.	SSF

RAZLAGA FRAZEMOV IZ ČASOPISA SLOVENSKE NOVICE

FRAZEM	RAZLAGA	IZ KJE JE RAZLAGA?
<i>Dodati/ pustiti svoj pečat (2 x)</i>	Dati svoje značilnosti, posebnosti.	SSF
<i>Zadaj imeti ledeno goro</i>	Velik problem.	SSKJ
<i>Pasti v vodo (2 x)</i>	Propasti, ne uresničiti se.	SSF
<i>Pokati po šivih (2 x)</i>	Biti prenapolnjen, nabito poln.	SSF
<i>Smrti zreti v oči</i>	Biti v smrtni nevarnosti.	SSF
<i>Doživeti hladno prho/tuš (2 x)</i>	Doživeti razočaranje, neprijetno presenečenje.	SSF
<i>Biti na psu (2 x)</i>	Biti v (finančno, materialno) težkem, neprijetnem, izgubljenem položaju.	SSF
<i>Prižgati zeleno luč</i>	Omogočiti, dati dovoljenje.	SSF
<i>Zavihati rokave (2 x)</i>	Z vnemo, prizadevnostjo (začeti) delati.	SSF
<i>Žebelj v krsto</i>	Biti dokončen, uničujoč udarec.	Frazeološki slovar
<i>Biti desna roka</i>	Najožji sodelavec, nepogrešljivi pomočnik koga.	Frazeološki slovar
<i>Delati sive lase</i>	Povzročati komu velike skrbi.	SSF
<i>Biti kos čemu</i>	Izraža, da je kdo telesno ali duševno dovolj močen, sposoben za izvršitev določenega dela.	SSF
<i>Na račun korone</i>	Na stroške, škodo drugih.	SSF
<i>Zapustiti potapljajočo se barko</i>	Zapustiti nekaj propadajočega.	SSKJ
<i>Črn dan</i>	Nesrečen, neuspešen dan; nesreča, neuspeh.	SSFS
<i>Briti norca iz sebe</i>	Norčevati se, šaliti se.	SSF
<i>Zatiskati si oči</i>	Ne hoteti spoznati, priznati česa.	SSF
<i>Dobiti koga v roke</i>	Ujeti koga in ga kaznovati.	Frazeološki slovar
<i>Grešni kozel</i>	Oseba, stvar, ki jo neupravičeno, po krivici obdolžijo česa.	SSF
<i>Božji blagoslov</i>	Nekaj podarjenega.	SSKJ
<i>V koraku s časom</i>	Prilagajati se razmeram, biti napreden.	SSF
<i>Rdeča nit (3 x)</i>	Kar je v celotnem pojavu bistven sestavni del.	SSF

<i>Vzeti kruh</i>	Vzeti nekomu ključno dobimo za preživetje.	SSKJ
<i>Načrti splavali po vodi</i>	Propasti, izjaloviti se, ne uresničiti se, postati nedosegljiv.	Frazeološki slovar
<i>Še ne reči zadnje</i>	Še ne povedati, pokazati vsega, kar kdo zna, zmore.	SSF
<i>Iskati svoj prostor pod soncem</i>	Primerno, ugodno mesto, položaj v življenju, med ljudmi.	SSF
<i>Pasti v črno luknjo</i>	Pasti v praznino.	SSF
<i>Iti k vragu</i>	Propasti, izginiti.	SSF
<i>Načeti zob časa</i>	Kaj začne zaradi starosti propadati.	Frazeološki slovar
<i>Na črno (4 x)</i>	Nezakonito, nelegalno.	Frazeološki slovar
<i>Postaviti / obrniti na glavo (2 x)</i>	Zelo, temeljito spremeniti kaj (se spremeniti).	SSF
<i>Za dežjem vedno posije sonce.</i>	Težavam, hudim časom vedno sledijo boljši časi.	Frazeološki slovar
<i>S cmokom v grlu</i>	Imeti nelagodni občutek, ko se zaradi vznemirjenja, strahu zaustavi beseda; imeti nelagodni občutek sploh, navadno v stresnem položaju.	SSF
<i>Luč na koncu tunela / predora (5 x)</i>	Upanje na rešitev iz neugodnega, težkega položaja.	SSF
<i>Vzeti koga</i>	Umreti.	SSF
<i>Nagnati strah v kosti</i>	Prestrašiti, vznemiriti koga.	SSF
<i>Jokati kot majhen otrok</i>	Jokati močno, brez obvladovanja.	SSF
<i>Zgrabiti bika za roge</i>	Odločno se lotiti težkega, zahtevnega dela.	SSF
<i>Iti čez kalvarijo</i>	Iti čez trpljenje/ veliko bolečino.	SSKJ
<i>V nesreči spoznati prijatelja</i>	Šele v stiski spoznamo, kdo je resničen prijatelj, na katerega lahko računaš.	Frazeološki slovar
<i>Požvižgati se (2 x)</i>	Izraža veliko omalovaževanje.	SSF
<i>Brez zdrave pameti</i>	Nerazumno razmišljanje, nejasen razum.	Frazeološki slovar
<i>Obrisati se pod nosom</i>	Ne dobiti česa.	SSF
<i>Brez dlake na jeziku</i>	Odkrito; odkrit, iskren.	Frazeološki slovar
<i>Kokoš, ki nese zlata jajca</i>	Kdor, kar prinaša velik dobiček.	Frazeološki slovar

<i>Razvezati jezik</i>	Pripraviti koga, da (velik/sproščeno) govori, da kaj pove; bolj molčeča oseba je nekoliko neobičajno začela več in bolj sproščeno govoriti.	Frazeološki slovar
<i>Poskusni zajčki</i>	Na komer, čemer se kaj preizkuša.	SSF
<i>Nujno zlo</i>	Nekaj neprijetnega, čemur se ne da izogniti.	Frazeološki slovar
<i>Sedeti križem rok</i>	Biti nedejaven, ne ukrepati.	SSF
<i>Imeti korenine kje/ v čem</i>	Izvirati.	Frazeološki slovar
<i>Terjati svoj davek</i>	Trpeti posledice česa.	SSF
<i>Imeti velike oči</i>	Pričakovati več, kot omogočajo resnične razmere.	SSF
<i>Beliti si glave</i>	Veliko razmišljati (o čem).	SSF
<i>Za zaprtimi vrati</i>	Brez prisotnosti novinarjev, javnosti; skrivno, tajno.	SSF
<i>Trgati koprive s tujimi rokami</i>	Nekdo drug namesto tebe naredi neprijetno/težko stvar.	SSKJ
<i>Posipanje s pepelom</i>	Kesanje zaradi slabih dejanj.	SSF
<i>Pognati kri po žilah</i>	Poživiti koga; vznemiriti, vzburiti koga.	Frazeološki slovar
<i>Sorodna duša</i>	Oseba, ki enako čuti in razmišlja.	Frazeološki slovar
<i>Zdrava pamet</i>	Razumno razmišljanje, jasen razum.	Frazeološki slovar
<i>Jemati kaj za suho zlato</i>	Imeti kaj za čisto resnico.	Frazeološki slovar
<i>Potrkat na vest</i>	Opozoriti koga na resnost položaja; vzbuditi pri kom vest za pravičnost; roteče, resno ali očitajoče govoriti komu.	Frazeološki slovar
<i>Boriti se kot lev</i>	Zelo pogumno in vztrajno se boriti.	SSF
<i>Vrniti se v stare (ustaljene) tire</i>	Umiriti, normalizirati se.	Frazeološki slovar
<i>Žarek upanja</i>	Malo upanja.	SSKJ
<i>Bogpomagaj</i>	Izraz strahu, stiske, vznemirjenja, nejevolje.	Frazeološki slovar
<i>Mrtva točka</i>	Stanje, ko kaj ne napreduje, se ne razvija.	SSF
<i>Dajati kruh</i>	Dajati komu delo, omogočati komu preživetje.	Frazeološki slovar
<i>Kar se Janezek nauči, to Janez zna.</i>	Kar se človek navadi delati, početi v mladosti, to mu ostane tudi v zrelih letih.	SSKJ

<i>Za vsako ceno</i>	Z vsemi sredstvi, po vsej sili, na vsak način.	SSF
<i>Metati polena pod noge</i>	Ovirati koga pri delu, njegovih prizadevanjih.	SSF
<i>Prižgati iskrice v očeh</i>	Nečesa se razveseliti.	SSKJ
<i>(biti) iz vrhunskega testa (=biti iz pravega testa)</i>	Imeti pravo naravo, značaj, prave sposobnosti za dosego česa.	Frazeološki slovar
<i>Na las podobna</i>	Zelo podobna.	SSF
<i>Polagati komu na srce</i>	Svetovati komu kaj; prositi koga kaj.	Frazeološki slovar
<i>Potisniti na stranski tir</i>	Nehati obravnavati, upoštevati, koga, kaj, onemogočiti, preprečiti kaj.	SSF
<i>Skočiti si v lase</i>	Spreti se, stepsti se.	SSF
<i>Pasti na pamet</i>	Domisliti se, spomniti se česa.	SSF

5.2.2 SESTAVINE

Frazeme delimo glede na sestavine. Zanimalo naju je, koliko frazemov vsebuje sestavino, ki je barva, del telesa in žival.

5.2.2.1 FRAZEMI S SESTAVINO BARVE:

V časopisu Delo sva našli 5 frazemov s sestavino barve, v Slovenskih novicah pa kar 12 frazemov, od tega 7 različnih. Skupaj je v obeh časopisih 17 frazemov s sestavino barve.

Časopis Delo:

- *črni petek;*
- *toniti v rdeče številke;*
- *zlata jama;*
- *zlati časi;*
- *dati zeleno luč.*

Časopis Slovenske novice:

- *prižgati zeleno luč;*
- *črn dan;*
- *rdeča nit (3 x);*
- *pasti v črno luknjo;*
- *na črno (4 x);*
- *jemati kaj za suho zlato;*
- *kokoš, ki nese zlata jajca.*

Ugotovili sva, da je najpogostejša barva *črna*, sledi ji *zlata*.

5.2.2.2 FRAZEMI S SESTAVINO DELA TELESA:

V časopisu Delo sva našli 10 frazemov s sestavino dela telesa, od tega 9 različnih, v Slovenskih novicah pa kar 21. Skupaj jih je 31.

Časopis Delo:

- *priiti na ušesa;*
- *streljati v hrbet;*
- *streha nad glavo;*
- *strel v koleno;*
- *stisniti zobe;*
- *kazati zobe (2 x);*
- *zlesti pod kožo;*
- *stati križem rok;*
- *ozko grlo.*

Časopis Slovenske novice:

- *smrti zreti v oči;*
- *biti desna roka;*
- *zatiskati si oči;*
- *dobiti koga v roke;*
- *načeti zob časa;*
- *postaviti na glavo;*
- *obrniti na glavo;*
- *pognati kri po žilah;*
- *prižgati iskrice v očeh;*
- *na las podobna;*
- *s cmokom v grlu;*
- *nagnati strah v kosti;*
- *obrisati pod nosom;*
- *brez dlake na jeziku;*
- *razvezati jezik;*
- *sedeti križem rok;*
- *imeti velike oči;*
- *beliti si glavo;*
- *metati polena pod noge;*

- *polagati koga na srce;*
- *skočiti si v lase.*

Ugotovili sva, da se najpogosteje pojavljajo frazemi s sestavino *roka, glava, oko* in *zob*, ki se pojavijo po trikrat ali štirikrat.

5.2.2.3 FRAZEMI S SESTAVINO ŽIVALI:

V časopisu Delo sva našli 3 frazeme s sestavino živali, v Slovenskih novicah pa 6, od tega 5 različnih.

Časopis Delo:

- *prelisičiti koga;*
- *trojanski konj;*
- *kukavičja jajca.*

Časopis Slovenske novice:

- *biti na psu (2 x);*
- *grešni kozel;*
- *zgrabiti bika za roge;*
- *poskusni zajčki;*
- *boriti se kot lev.*

Ugotovili sva, da se v raziskanih frazemih, ki vsebujejo živali, ne pojavljajo tako pogosto.

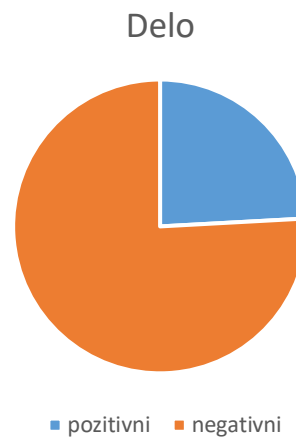
5.2.3 POZITIVNO ALI NEGATIVNO NARAVNANI FRAZEMI

Pozitivno in negativno naravnane frazeme sva ločili po njihovem pomenu in kontekstu v naslovu ali članku. Za pozitivno naravnane frazeme sva označili tiste, ki naj bi pri bralcih zbudili ugodje oziroma optimizem, za negativne pa tiste, ki bi dosegli ravno nasprotno.

a) časopis Delo

- pozitivno naravnani: 14 frazemov (24 %)
- negativno naravnani: 44 frazemov (76 %)

= skupaj: 58 frazemov

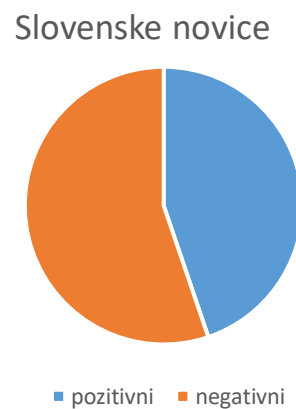

Graf 1: pozitivno in negativno naravnani frazemi v časopisu Delo

b) časopis Slovenske novice

- pozitivno naravnani: 43 frazemov (45 %)
- negativno naravnani: 53 frazemov (55 %)

= skupaj: 96 frazemov

Graf 2: pozitivno in negativno naravnani frazemi v časopisu Slovenske novice

6 (NE)POTRDITEV HIPOTEZ IN UGOTOVITVE

HIPOTEZA 1: Frazemi in članki, ki se navezujejo na koronavirus, so pogostejši, ko je porast število okužb.

Hipotezo potrjujeva. Prišli sva do ugotovitve, da je koronavirus postal osrednji del našega življenja. Zato je ta tema prišla v ospredje tudi v medijih. Novice o koronavirusu so še pogostejše, ko je število okužb v porastu, ker nam mediji javnost več obveščajo o stanju in ukrepih, hkrati pa izražajo tudi svoje stališče, zlasti v komentarjih.

HIPOTEZA 2: Frazemi v naslovih so pogostejši v tabloidih (Slovenske novice) kot v resnejših publicističnih besedilih (Delo).

Hipoteze ne moreva potrditi. Frazemov v naslovih je bilo več v časopisu Delo, več frazemov sva znotraj besedil našli v tabloidu Slovenske novice. V Slovenskih novicah sva frazeme iskali tudi v besedilu, zato je število frazemov tam večje, in sicer kar 96. V Delu pa sva našli le 58 frazemov, ki pa so se večinoma pojavili v naslovih. Ugotovili sva, da so bili frazemi v časopisu Delo dovolj učinkoviti že v naslovu, zato je njihova pogostost v besedilih manjša.

HIPOTEZA 3: S frazemi v naslovu poskušajo mediji narediti novico udarnejšo.

Hipotezo sva potrdili. Novice želijo narediti mediji pestrejše in udarnejše, zato v naslovih in člankih uporabljajo frazeme. Frazemi so pogostejši, ko število okuženih narašča.

HIPOTEZA 4: S frazemi v naslovih skušajo mediji narediti novico privlačnejšo za branje.

Hipotezo sva potrdili. Ugotovili sva, da frazem pritegne bralce. Naslov je tako privlačnejši, bolj izviren in ne monoton.

HIPOTEZA 5: Največ razlag za frazeme bova našli v Slovarju slovenskih frazemov.

To hipotezo lahko potrdiva delno. V SSF sva našli veliko frazemov, ampak sva jih približno toliko tudi v SSKJ. V SSF ni razloženih vseh frazemov, saj je ta slovar napisal en sam avtor in ni mogel biti tako obširen, kot če bi pri sestavi sodelovalo več jezikoslovcev.

HIPOTEZA 6: Največ frazemov bo vsebovalo sestavino z delom telesa.

Hipoteza je pravilna. Frazemov s sestavino dela telesa je 31. Ugotovili sva, da se najpogosteje pojavljajo frazemi s sestavino *roka*, *glava*, *oko* in *zob*, ki se pojavijo trikrat ali štirikrat.

HIPOTEZA 7: Največ frazemov s sestavino barve bo vsebovalo črna barvo.

Domnevo potrjujeva. Frazemov s sestavino barve je bilo skupaj 17. Črna barva je v frazemu omenjena kar petkrat, sledi pa ji zlata barva.

HIPOTEZA 8: Več frazemov je pozitivno naravnanih kot negativno.

Pričakovali sva, da bodo v tem času, ko je javnost zaskrbljena in obremenjena s pandemijo neznanega virusa, mediji skušali zbuditi optimizem in miriti javnost. Hipotezo sva ovrgli. V obeh časopisih je več negativno naravnanih frazemov kot pozitivnih. Več frazemov v bralcih zbija negativne predstave in pričakovanja kot pozitivne. V Slovenskih novicah sva našli vseeno več pozitivno naravnanih, v Delu pa izrazito malo. Zdi se, da so mediji sledili pričakovanju bralcev, ki jih k branju morda bolj pritegnejo negativne kot pozitivne novice.

HIPOTEZA 9: Isti frazemi so uporabljeni v obeh časopisih.

Hipotezo sva ovrgli. Zanimivo je, da se frazemi ponavljajo le v istem časopisu. Samo en frazem (prižgati/dati zeleno luč) se pojavi v obeh časopisih.

7 ZAKLJUČEK

Raziskovali sva frazeme v naslovih in člankih publicističnih besedil Delo in Slovenske novice. Frazeme sva zbirali v obdobju september 2020–december 2020.

Koronavirus je postal osrednja tema v mediji, ker življenje s prihodom virusa zelo spremenilo. Najino predvidevanje, da so novice o koronavirusu so še pogostejše, ko je porast števila okužb, ker nam mediji obveščajo o stanju in ukrepih, se je potrdilo.

Več frazemov v naslovih sva našli v časopisu Delo. Ugotovili sva, da so dovolj učinkoviti frazemi že v naslovih, zato se v besedilu skoraj ne pojavljajo oz. se ponovijo iz naslova. V Slovenskih novicah v naslovih ni bilo veliko frazemov, zato sva jih iskali v besedilu. Našli sva jih veliko. Zanimivo se nama je zdelo, da se isti frazemi pojavljajo le v istem časopisu. Frazema, ki bi se pojavil v obeh časopisih ni.

Mediji uporabljajo frazeme, da pritegnejo bralce in naredijo novico pestrejšo in zanimivejšo. Frazemi so pogostejši, ko število okuženih narašča.

Vse frazeme sva razložili s pomočjo Slovarja slovenskega knjižnega jezika, Slovarja slovenskih frazemov in spletne strani frazemi.com. Največ razlag sva našli v Slovarju slovenskih frazemov. Raziskovali sva jih glede na njihovo sestavino. Osredotočili sva se na sestavine dela telesa, barve in živali. Največ jih je s sestavino dela telesa, najpogosteje se pojavljajo frazemi s sestavino roka, glava, oko in zob. Pri sestavini barva je najpogostejša črna, sledi ji zlata. Živali, ki nastopajo v frazemih, so si različne. V obeh časopisih je več negativno naravnanih frazemov kot pozitivnih. V Slovenskih novicah sva našli vseeno več pozitivno naravnanih, v Delu pa zelo malo.

Ni lahko ostati pozitiven v časih, ko se nam je življenje *obrnilo na glavo*, lahko pa ohranimo misel, da *za dežjem vedno posije sonce*.

8 POVZETEK

V zadnjem letu dni smo v časopisih in spletnih novicah prebirali naslove, kako smo *smrti zrl v oči*, hkrati pa čakali, *kdaj bo zasvetila luč na koncu tunela*. Koronavirus nam je *prekrižal načrte*. Frazemi v naslovih so bili vedno bolj izraziti, mediji pa so z njimi želeli pritegniti k branju.

Raziskovali sva frazeme v naslovih in člankih v dnevnikih publicističnih besedilih. Osredotočili sva se na časopisa Delo in Slovenske novice. Časopisa sva izbrali, ker zajemata različna kroga bralcev.

Raziskovalna naloga je sestavljena iz dveh delov. V teoretičnem delu sva razložili, kaj je frazem, publicistično besedilo in koronavirus. V empiričnem delu sva frazeme preučevali. Nastala je zbirka frazemov iz naslovov in člankov omenjenih časopisov v obdobju predvidenega drugega vala oziroma od začetka septembra do konca decembra 2020. V zbirki je 96 frazemov iz Slovenskih novic in 58 frazemov iz Dela. Skupaj jih je 154. Vsak frazem sva razložili s pomočjo Slovarja slovenskih frazemov, Slovarja slovenskega knjižnega jezika in spletne strani frazemi.com.

Več frazemov v naslovih sva našli v časopisu Delo. Ugotovili sva, da so dovolj učinkoviti frazemi že v naslovih, zato se ne pojavljajo pogosto v besedilu. V naslovih časopisa Slovenske novice v naslovih ni bilo veliko frazemov, zato sva jih iskali znotraj besedila. Preučili sva zgradbo frazemov glede na del telesa, barvo in žival, ki jo vsebuje frazem. Največ frazemov ima sestavino dela telesa. Takih je 31. Živali, ki nastopajo v frazemih, so različne. Takih frazemov je 9. Kot zanimivost lahko izpostaviva, da se je v kar nekaj frazemih pojavila črna barva. To povezujeva s časom, v katerem so bili frazemi uporabljeni.

Ta čas je zaznamovalo negativno občutje, zato je bila večina frazemov negativno naravnanih. Bralce k branju očitno pritegnejo bolj negativni toni v novicah kot pozitivni. Mediji uporabljajo frazeme, da pritegnejo bralce in naredijo novico pestrejšo, zanimivejšo in udarnejšo.

Ni lahko ostati pozitiven v časih, ko se nam je življenje *obrnilo na glavo*, lahko pa ohranimo misel, da *za dežjem vedno posije sonce*.

KLJUČNE BESEDE: frazem, publicistično besedilo, koronavirus

9 LITERATURA

Mala slovnica slovenskega jezika; Mateja Gomboc, DZS (2011)

Smeh je pol zdravja ali Frazemi v šalah: raziskovalna naloga; Elizabeta Ivanc in Maruša Komat (2019)

Frazeološka kompetenca slovenskega mladostnika: doktorska disertacija; Katarina Rigler Šilc (2017)

Učbenik Slovenski jezik II.: Janez Dular, Rafka Kirn, Marja Kolar, Breda Pogorelec, Obzorja (1983)

Idiomatska beseda ali frazeološka enota; Erika Kržišnik – članek, Slavistično društvo Slovenije (2010)

Slovenski in nemški frazemi »smrti« v naslovih športnih člankov: diplomsko delo; Tadeja Kern (2014)

Publicistika in slovar; Jakob Müller, Slavistična revija (letnik 41; številka 3), Slavistično društvo Slovenija (1993)

Koronski besednjak in njegove posebnosti; dr. Nina Novak Kerbler, Zvon (letnik XXXIV, 1/2021)

Pandemija koronavirusa – zunajjezikoslavni dejavnik jezikovne ustvarjalnosti; Irena Stramljič Breznik, prispevek na konferenci Międzynarodowa konferencja naukowa Słowotwórstwo w przestrzeni komunikacyjnej, Warszawa, 8-10 września (2020)

10 DIGITALNI VIRI

<https://www.pressreader.com.ezproxy.izum.si:2050/catalog/slovenia>

(PressReader.com, 9.11.2020)

(PressReader.com, 7.1.2021)

<https://www.fran.si/iskanje?FilteredDictionaryIds=130&View=1&Query=%2A> (SSKJ, SSF)

<http://www.frazemi.com/en>

<http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:DOC-LIJEAAZZ>

<http://dk.fdv.uni-lj.si/diplomska/pdfs/kern-tadeja.pdf>

<https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-CHJK92F0/b11c67f7-c1b1-4389-a516-f4ff94bd8f4a/PDF>

11 PRILOGE

11.1 PRILOGA 1 – ZBIRKA NASLOVOV IN ČLANKOV S FRAZEMI IZ ČASOPISA DELO

SEPTEMBER

1. 9. 2020 Slovenci *prelisičili virus* z iznajdbo neobčutljivega nosilca cepiva (naslov)
Znanstveniki Kemijskega inštituta so Slovenijo *postavili ob bok* najrazvitejšim v svetu. (iz članka)
3. 9. 2020 Covid-19 spet *kaže zobe* (naslov)
Podatek, da je bilo v torek v državi odkritih 55 okužb z novim korona virusom, *je Milanu Kreku*, direktorju NIJZ, *skrajšal spanec*. (iz članka)
4. 9. 2020 Država in občina *čakata križem rok* – letos le *drobiž* od turistične takse (naslov)
5. 9. 2020 Vlada *bi nadzirala tudi dnevne sobe* državljanov. (iz članka)
Davčni korenček in palica (naslov)
9. 9. 2020 Niti šole niti vrtci ne morejo kadra *dobiti čez noč* (naslov)
12. 9. 2020 Ko je Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) 11. marca razglasila pandemijo Covida-19, je bilo na vseh celinah okuženih 120 tisoč ljudi, od teh *je 4200 podleglo* bolezni. (iz članka)
Ljubljana, kraj, kjer Poletnemu festivalu še virus *ne pride do živega* (naslov)
14. 9. 2020 Avtobusni prevozniki *na robu preživetja* (naslov)
Reagenti so glavne sestavine kemičnih testov za Novi koronavirusu in lahko predstavljajo *ozko grlo* pri predstavljanju zadostnega števila testov. (iz članka)
15. 9. 2020 Zdravstvo spet *tone v rdeče številke* (naslov)
16. 9. 2020 Virus *načel* tudi *državno srebrnino* (naslov)
17. 9. 2020 S čim *skače SD v zelje* vladi Janeza Janše (naslov)
21. 9. 2020 *Tragedija* sveta, ki *trka na evropska vrata* (naslov)
22. 9. 2020 Skušaj *zakrpati luknje* na terenu (naslov)
24. 9. 2020 Vemo, da je bolezen *obšla svet* (naslov)

25. 9. 2020 Tako sindikati kot del politike absolutno nasprotuje možnosti »prelivanja javnih sredstev v zasebne žepe«. (iz članka)
30. 9. 2020 *Zlata jama* za ponudnike termo kamer in brezstičnih termometrov (naslov)

OKTOBER

2. 10. 2020 Zdravstvu se napoveduje *ledena doba* (naslov)
6. 10. 2020 Danes bo *dan resnice*, svari Jelko Kacin (naslov)
7. 10. 2020 Janez Janša: »*Vrag je odnesel šalo.*« (naslov)
10. 10. 2020 ... in tako preprečimo, da *bi plačali enako visoko ceno*, kot smo jo *plačali* spomladi ... (iz članka)
15. 10. 2020 Podnebje, brexit in Afrika *v senci covida-19* (naslov)
17. 10. 2020 Smuko *bo krojil* covid-19 (naslov)
Četudi številke okuženih *letijo v nebo*, v Franciji ne zapirajo podjetij, regij in šol. (iz članka)
19. 10. 2020 Kitajska je *na pragu »nove formalnosti«*, ki se zdi Evropejcem še vedno tako oddaljena. (iz članka)
21. 10. 2020 Prvi val je prestrašil, drugi *nam bo zlezel pod kožo* (naslov)
22. 10. 2020 Cepivo kot *žarek evropskega upanja* (naslov)
Vse bolj se zdi, da *v tem žalostnem plesu z virusom* ne bo zmagovalcev. *Bomo pa bolj in manj opraskani.* (iz članka)
23. 10. 2020 Slovenija *ohromljena* za teden dni (naslov)
Zdravstveni sistemi – tudi nemški, ki je najrobustnejši - *so na robu zmogljivosti.* (iz članka)
24. 10. 2020 Slovenska *oaza brez virusa* (naslov)
28. 10. 2020 *Kdor prvi pride, se prvi cepi* (naslov)
Pod pritiski *bomo klonili* (naslov)
30. 10. 2020 Kar bi moralo papežu *priti na ušesa* (naslov)

NOVEMBER

4. 11. 2020 Tri desetletja varčevanja *kažejo zobe* (naslov)
12. 11. 2020 Poškodbe in Covid-19 *krajšajo spanec* prav vsem selektorjem (naslov)

Neymar *bije bitko s časom*, Messi *bo stisnil zobe* (naslov)

14. 11. 2020 *Objubljena dežela* Baracka Obame (naslov)

19. 11. 2020 *Muzejski spomin na zlate čase* kočevske proge (naslov)

20. 11. 2020 *Finančni strel v koleno* (naslov)

24. 11. 2020 *Potovanje na trojanskem konju* (naslov)

25. 11. 2020 *Zima brez lastne strehe nad glavo* (naslov)

26. 11. 2020 *Jutri črni petek*, nato spletni ponedeljek (naslov)

28. 11. 2020 *Korak nazaj z roba prepada* (naslov)

DECEMBER

3. 12. 2020 *Na pragu največjega cepljenja* v zgodovini (naslov)

8. 12. 2020 *Ko dober glas visi na nitki* (naslov)

9. 12. 2020 *Kukavičja jajca* v evropskem gnezdu (naslov)

14. 12. 2020 Na Kulmu *jokal kot dež*, zdaj *smejaj* (naslov)

15. 12. 2020 Digitalni marketing je *ključ do kupcev* (naslov)

16. 12. 2020 Med pandemijo še *hoja po robu* politične krize (naslov)

17. 12. 2020 *Neslana šala* slaščičarju prinesla pogojno obsodbo (naslov)

21. 12. 2020 V zadnjem trenutku *zelena luč* (naslov)

22. 12. 2020 Janez Janša ima dovolj *streljanja v hrbet* (naslov)

28. 12. 2020 Covid-19 je *udaril kot strela z jasnega*, vendar.... (iz članka)

11.2 PRILOGA 2 – ZBIRKA NASLOVOV IN ČLANKOV S FRAZEMI IZ ČASOPISA SLOVENSKE NOVICE

SEPTEMBER

9. 9. 2020 ... Tako je predsednik Republike Slovenije Borut Pahor na našo prošnjo sprejel povabilo za častno pokroviteljstvo tudi za prihodnje leto ter dodal *svoj pečat* k prepoznavnosti in pomembnosti tega festivala na najvišji ravni. (iz članka)
10. 9. 2020 Kljub 108 potrjenim okužbam v četrtek Fafangel pravi, da je dobro, da se v Sloveniji veliko testira in da »*zadaj nimamo ledene gore*« okuženih. (iz članka)
11. 9. 2020 Prvi načrt prenove je prav zaradi Davidovega in Victorijinega pritoževanja, češ da bo sosedova prenova pokvarila unikatnost zgradbe in s tem okolice, v kateri živita, *padel v vodo*. (iz članka)
14. 9. 2020 Slovenski zdravstveni sistem je že brez korona virusa *pokal po šivih*. (iz članka)
17. 9. 2020 Tadeja Koširja poznate kot sodelavca Raiven, Muff in Nine Pušlar, Nernim Puškar *je pustil svoj pečat* tudi v opisih drugih zvezdnikov, kot so Željko Joksimović, Dino Merin, Tony Cetinski. (iz članka)
23. 9. 2020
Tudi *smrti je zrl v oči*, svoje življenje pa je v teh dveh mesecih povsem posvetil delu v domu. (iz članka)
25. 9. 2020 A prihodnje leto *bo doživel hladno prho*, kajti avstrijska vlada je slovito prireditev zavoljo novega koronavirusa že odpovedala. (iz članka)
28. 9. 2020 Zaščita *na psu* (iz članka)
30. 9. 2020
Ko pa je Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) *prižgal zeleno luč*, so zavihali rokave. (iz članka)

OKTOBER

3. 10. 2020 *Žebelj v gostilniško krsto* (naslov)
... od prve kampanje pa *je njegova desna roka* tudi na politični poti, ... (iz članka)

... , vsekakor *ji* za zdaj *več sivih las delajo* posnetki njene nekdanje višje svetovalke. (iz članka)

... Številni mediji tako že napovedujejo, da mu je kampanja morda že *padla v vodo*: do volitev ... (iz članka)

5. 10. 2020 Ali *bo* Donald Trump *kos* novemu koronavirusu, se zdaj sprašujejo Američani. (iz članka)

8. 10. 2020 Luka Vončina *ni zapustil* kopske *potaplajoče* se košarkarske *barke*; cekini so se našli. (iz članka)

Črn dan je bil tudi v Bolgariji z rekordnimi 436 novimi okužbami. (iz članka)

Mi pa žal *brijemo norca sami iz sebe* ter seveda s tem kratkoročno in dolgoročno močno škodimo slovenskemu športu. (iz članka)

9. 10. 2020 Ne smemo *si zatiskati oči*, da so bila ravni ta petkova kolesarjenja eno najbolj evidentnih in ... (iz članka)

... kjer te lahko jezna množica komentatorjev, ko te *dobi v roke*, dobesedno potepta, kot se je zgodilo Rokiti. (iz članka)

Enako pandemija ne bo čudežno izginila, če bomo identificirali vse *grešne kozle* in jih do onemoglosti obmetavali z gnilimi jabolki. (iz članka)

Trump covid-19 označil za *božji blagoslov*

12. 10. 2020 ..., izdelujejo in prodajajo prav posebno sladico, ki je še kako *v koraku s časom*, v katerem živimo ... (iz članka)

13. 10. 2020 Ne, *rdeča nit mora ostati*, je bilo sklenjeno na seji upravnega odbora društva. (iz članka)

14. 10. 2020 Peti protikoronski zakon *ji bo vzel kruh* (naslov)

... si kupil vstopnico za ogled turistične znamenitosti, potem *pa* so mu načrti *splavali po vodi* ... (iz članka)

Peru sicer načrtuje vnovično odprtje utrdbe za obiskovalce novembra, covid-19 verjetno še *ni rekel zadnje*. (iz članka)

16. 10. 2020 ... in energetsko najbolj varčno srednjo šolo v Ljubljani, so že zvečer *doživeli hladen tuš*. (iz članka)

Ukvarjati se morajo z iskanjem službe in stanovanja, iščejo tudi ljubezen in *svoj prostor pod soncem*. (iz članka)

Ko se ti zgodi kaj takega, imaš najbrž občutek, da se je tvoje življenje ustavilo, da *si padel v črno luknjo*, iz katere ne vidiš. (iz članka)

...- večkrat v preteklosti smo že šaljivo govorili, da *gre vse k vragu*, toda tokrat gre res ... (iz članka)

19. 10. 2020 A kot vse drugo tudi filme *načne zob časa*. (iz članka)

20. 10. 2020 *Maša na črno* kar v farovski kleti?! (naslov)
 »Koronačas je marsikaj *postavil na glavo* in nekaterim glasbenikom onemogočil, da preživijo z glasbo ...« (iz članka)
 »Za dežjem *vedno posije sonce* ...«
 ... in življenje se je tudi nam, ob zaostritvi ukrepov, v trenutku *obrnilo na glavo*. (iz članka)
 » *S cmokom v grlu* gledamo fotografije z lanskimi prepolnimi veselici, martinovanj in raznih koncertov. (iz članka)
21. 10. 2020 *Trenutno ne vidi luči na koncu tunela*. (iz članka)
 ...razkrije *rdečo nit* pesmi Kastelo ... (iz članka)
23. 10. 2020 *Korona je vzela* prvega župnika ... (iz članka)
26. 10. 2020 ... znani Slovenci, ki so spregovorili o svoji izkušnji in boju z virusom, ki je ljudem *nagnal strah v kosti*. (iz članka)
 ... V trenutku, ko je izvedel, da je pozitiven, *jokal kot majhen otrok*, saj ga je najprej zaskrbelo ... (iz članka)
 ... z upoštevanjem ukrepov in če bomo stopili skupaj, zmoгли in končno *bika (virus) zgrabili za roge*. (iz članka)
29. 10. 2020 *Čez malo kalvarijo* je šla tudi Špela, četudi se ji stanje ni tako poslabšalo kot možu. (iz članka)
 Res je, kot pravijo, da *v nesreči spoznaš prijatelja*. (iz članka)

NOVEMBER

2. 11. 2020 V hudi stiski sta se znašla prav zaradi neodgovornega obnašanja posameznikov, ki se *požvižgajo na* ukrepe. (iz članka)
 Če je mogoče še razumeti tiste *brez zdrave pameti*, ki očitno mislijo, da zdravniki palčke v nosove pri testih vtikajo iz lastnega veselja, pa je veliko težje razumeti pobalinsko obnašanje. (iz članka)
4. 11. 2020 Za prenos neizkoriščenih prostih dni *so se obrisali pod nosom*. (iz članka)
 Mesaroš je *brez dlake na jeziku* ... (iz članka)
 Ta dejavnost je za delodajalce *kokoš, ki jim nese zlata jajca*. (iz članka)
13. 11. 2020 A kljub zagrizenemu varovanju zasebnosti se je angleškemu zvezdniku vendar nekoliko *razvezal jezik*. Ne le da se je v samoizolaciji naučil striči lase, pri čemer je *za poskusne zajčke* uporabil kar svoje otroke. (iz članka)

16. 11. 2020 Drugi val epidemije in drugo zapiranje gospodarstva tako pri nas kot v sosednjih državah *je nujno zlo*. (iz članka)
18. 11. 2020 Zdaj, ko se je glasbeni svet znova ustavil, pa fantje niti pomislijo ne, da *bi doma sedeli križem rok*. (iz članka)
19. 11. 2020 Odzvali so se tudi že nekateri posamezniki, tudi s širšega slovenskega ozemlja, ki *imajo korenine* na Krasu, pa tudi nekatera podjetja. (iz članka)
- Šport kot *luč na koncu predora* (iz članka)
21. 11. 2020: ... »*luč na koncu predora* predstavlja število hospitaliziranih, ki se ne viša več hitro ...« (iz članka)
23. 11. 2020 V petek in soboto je koronavirus znova *terjal svoj davek*: tako so na novo odkrili 2714 okuženih, preminilo pa je 57 bolnikov. (iz članka)
- Luč na koncu tunela* (naslov)
- Vse manj je tistih, ki vpijejo, da *ima strah* pred koronavirusom *velike oči*, saj je drugi jesenski val še hujši od spomladanskega. (iz članka)
- V množici sicer zaskrbljujočih novic je preboj za razvoj cepiva in hitrih testih *luč na koncu tunela*. (iz članka)
28. 11. 2020 Medtem ko si epidemiološki strokovnjaki *belijo glave*, zakaj kljub policijski uri, prepovedovanju druženja in omejevanju prehajanja občinskih meja *ne moremo korenito zaježiti* ... (iz članka)
- Ta zabava pa po naših podatkih ni bila edina, ki je potekala *za zaprtimi vrati* slovenskih domov. (iz članka)
30. 11. 2020 Vedno *je pač najlažje trgati koprive s tujimi rokami*. (iz članka)
- V Ljubljani so policisti celo odkrili gostinski lokal, kjer so *na črno točili* pijačo, gosti pa so se skrili kar v skladišče. (iz članka)

DECEMBER

2. 12. 2020 Mama zdravi korona bolnike, zvezdnica pa *se zabava na črno*. (iz članka)
- Posipanje s pepelom* (podnaslov)
3. 12. 2020 Med epidemijo *po ljubezen na splet* (iz članka)
- Špela se zato, *da ji požene kri po žilah*, potopi v ledeno vodo, denimo v Kamniško Bistrico, ki ima tri stopinje Celzija. (iz članka)
- ... *pravita v en glas* v spodbudo vsem, ki še *niso našli sorodne duše*. (iz članka)

7. 12. 2020 Zato je treba pri sproščanju ukrepov *ohraniti zdravo pamet* in sproščati le dejavnosti, ki ne prispevajo k rasti okužb. (iz članka)
- Ne samo otrokom, tudi staršem so *šle kile gor*. (naslov)
- Tudi specialni pedagog Marko Juhant, ki mu mnogi starši zaupajo težave z odraščajočimi otroki, njegove vzgojno-izobraževalne metode pa mnogi *jemljejo za suho zlato*, svetuje ... (iz članka)
- ... so *potrkali na vest* državnikov profesorji doktorji ... (iz članka)
- Ne le otroci, ki jih h gibanju vzpodbuja zdrava merica tekmovalnosti, kdo bo ustrelil v tarčo, kdo najdlje ali najvišje, tudi odrasli so se *borili kot levi*, hudomušno pristavi Vozelj. (iz članka)
- Večji del skladb bo posvečen dinastiji Strauss, *rdeča nit* pa bo upanje. (iz članka)
9. 12. 2020 Svet nestrpno čaka cepivo, ki naj bi zaustavilo pandemijo in življenje *vrnilo v stare tire*. (iz članka)
10. 12. 2020 V torek je v kovidno dolino smrti *posijal žarek upanja*. (iz članka)
- ... *procent* iz naše ankete pa je ... *Bogpomagaj*. (iz članka)
- Večina javnega življenja je *na mrtvi točki*, prodaja pa se je preselila na splet ... (iz članka)
- Z nakupom je namreč *pomagal pri življenju ohraniti* draguljarsko podjetje Yvel, ki v izraelski tovarni daje kruh 120 delavcem. (iz članka)
11. 12. 2020 *Kar se Janezek nauči, to Janezek zna*. (iz članka)
- Ker je naša empatija *tako na psu*, ga najbrž nikoli ne bomo dočakali. (iz članka)
14. 12. 2020 V času največje svetovne zdravstvene in ekonomske krize po drugi svetovni vojni res ni čas za rušenje vlade za *vsako ceno*. (iz članka)
- Opozicija, ki se je poimenovala kot Kul, bi precej bolj kul ravnala, če bi odgovorno podprla protikrizne napore vlade, saj bo časa za politične prepire in *metanje polen pod noge* še dovolj. (iz članka)
- Naša naloga je osrečevati družine in še posebno majhne otroke, jim pričarati čarobno atmosfero in *prižgati iskrice v očeh*. (iz članka)
16. 12. 2020 ... a je tudi na drugi pripravljalni tekmi Dallasovega moštva pred začetkom novega prvenstva 22. t. m. *pokazal, da je iz vrhunškega testa*. (iz članka)
18. 12. 2020 *Na las podobna zgodba* je v Franciji, kjer je jasno, kje je po vložku mesto PSG, a tudi on zaostaja za Lillom za točko, v nedeljo pa bo gostoval na skrajnem severu. (iz članka)
22. 12. 2020 Staršem *polaga na srce*, naj vtičnice opremijo z zaščito oziroma varovalom. (iz članka)

Za preživetje nebitveni kot kultura in umetnost so *potisnjeni na stranski tir*. (iz članka)

24. 12. 2020 Trgovine so *pokale po šivih* in ceste so se zabasale s kolonami med prebijanjem iz praznično bučnega glavnega mesta. (iz članka)

Resda si vsake toliko *skočimo v lase*, kar pa je normalno, saj že celo večnost nismo bili pri frizerju. (iz članka)

28. 12. 2020 Nobenemu upravljalcu smučišča *ne pade na pamet*, da bi kršil ukrepe in obratoval. (iz članka)

Če postane normalno, da neki upravljalec smučišča krši vladni odlok in se *požvižga na* ukrepe, se bo tudi nekemu gostincu zdelo normalno, da za silvestrovo, kljub prepovedi, priredi javno zabavo. (iz članka)

Oskrbovanci domov za ostarele so včeraj *zavihali rokav* (naslov)

31. 12. 2020 Nekateri so najeli apartmaje za daljši čas, drugi oddajajo *na črno*. (iz članka)